

LIETUVOS KINOLOGŲ DRAUGIJOS ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJŲ REGLAMENTAS

VARTOJAMOS SAŲVOKOS

Lietuvos kinologų draugija (LKD) - asociacija, vienijanti Lietuvos šunų mylėtojų klubus, atstovaujanti jiems Tarptautinėje kinologų federacijoje (FCI).

LKD šunų eksterjero teisėjas - tam tikrų veislių/veislės šunų žinovas, kvalifikuotas vertinti jų išorę/eksterjerą.

LKD nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas - pradinė teisėjo kvalifikacija, suteikianti teisę vertinti šunis visose LKD/FCI pripažįstamose Lietuvos ir nacionalinio lygio užsienio parodose bei suteikti atitinkamus titulus.

LKD tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas - aukštesnė teisėjo kvalifikacija, suteikianti teisę vertinti šunis visose LKD/FCI pripažįstamose parodose Lietuvoje ir užsienyje bei suteikti atitinkamus titulus.

Veislės teisėjas – asmuo, turintis teisę teisėjauti vienai arba kelioms šunų veislėms;

Grupės(-ių) teisėjas – asmuo, turintis teisę teisėjauti visoms vienos ar kelių FCI grupių šunų veislėms, taip pat išrinkti atitinkamos FCI grupės gražiausius šunis;

Visų veislių teisėjas – asmuo, turintis teisę teisėjauti visoms šunų veislėms, taip pat išrinkti bet kurios FCI grupės bei parodos gražiausius šunis.

LKD šunų eksterjero Garbės teisėjas - nusipelnęs LKD teisėjas; Garbės teisėjo vardą suteikia Kolegija.

LKD šunų eksterjero teisėjų kolegija - LKD padalinys, kurio nariai yra visi LKD tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjai.

LKD šunų eksterjero teisėjų kolegijos biuras - kolegialus valdymo organas, veikiantis tarp LKD šunų eksterjero teisėjų kolegijos posėdžių.

Parodos asistentas - asmuo, organizuojantis ringo darbą parodos metu, padedantis teisėjui ir dalyviams.

Nacionalinė paroda - visų veislių šunų paroda, kurioje suteikiami nacionaliniai titulai.

Tarptautinė paroda - visų veislių šunų paroda, kurioje suteikiami nacionaliniai ir tarptautiniai titulai.

Veislės klubo paroda - vienos ar kelių veislių šunų paroda, kurioje suteikiami nacionaliniai ir specialūs klubo titulai.

Įskaitinis seminaras – seminaras, kurio tema įeina į teisėjų mokymosi ir tobulinimosi programą ir/arba susijusi su teisėjo teisėjaujama arba studijuojama veisle (-ėmis).

LKD ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJŲ KOLEGIJA

1. LKD šunų eksterjero teisėjų kolegiją (toliau - Kolegiją) sudaro LKD tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjai. Kolegijos narys turi būti kurio nors LKD klubo narys.
2. Kolegija renkasi posėdžiui ne rečiau kaip kartą per metus. Kolegijos posėdis kviečiamas Kolegijos biuro sprendimu arba pareikalavus 1/3 narių. Posėdžiai laikomi įvykusiais, kai juose dalyvauja mažiausiai 1/3 narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.
3. Kolegija tvirtina LKD eksterjero teisėjų reglamentą, LKD asistentų ir eksterjero teisėjų rengimo programas, esant reikalui skiria nuobaudas ir/ar keičia Kolegijos biuro nutarimus.
4. Kolegijos biurą sudaro Kolegijos pirmininkas, sekretorius ir trys nariai.
5. Kolegijos pirmininką, sekretorių ir biuro narius renka Kolegija iš savo narių penkeriems metams.
6. Kolegijos biuras posėdžiauja esant reikalui, bet ne rečiau kaip du kartus per metus. Kolegijos

biuro posėdžiai kviečiami Kolegijos pirmininko iniciatyva, pareikalavus sekretoriui ar mažiausiai 2 nariams. Posėdžiai galioja dalyvaujant ne mažiau kaip 3 nariams narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.

7. Kolegijos biuras:

7.1. kasmet sudaro, tikrina, papildo ir pateikia LKD sekretoriatui bei skelbia internete teisėjų ir asistentų sąrašus;

7.2. organizuoja asistentų testus ir teisėjų egzaminus;

7.3. organizuoja teisėjų rengimo kursus ir seminarus;

7.4. tvirtina teisėjų kategorijas ir teisėjaujamų veislių sąrašą;

7.5. išduoda teisėjų pažymėjimus;

7.6. stabdo teisėjų įgaliojimus;

7.7. skiria nuobaudas.

8. Kolegijos pirmininkas:

8.1. pirmininkauja Kolegijos ir Kolegijos biuro posėdžiams;

8.2. organizuoja Kolegijos biuro darbą;

8.3. pateikia Kolegijai metinę ataskaitą.

9. Kolegijos biuro sekretorius:

9.1. protokoluoja Kolegijos ir Kolegijos biuro posėdžius;

9.2. informuoja Kolegijos ir Kolegijos biuro narius apie mokymų bei posėdžių laiką ir vietą;

9.3. tvarko Kolegijos ir Kolegijos biuro dokumentaciją.

10. Kolegijos/Kolegijos biuro posėdžiai:

10.1. Kolegijos bei Kolegijos biuro posėdžiuose nariai privalo dalyvauti. Posėdyje nedalyvaujantys nariai savo balso teisę gali perduoti kuriam nors kitam nariui. Tokiu atveju narys turi pateikti Kolegijos biurui prašymą, kuriuo balsavimo teisė perduodama kitam Kolegijos nariui.

10.2. Apie kolegijos posėdžio datą, vietą bei laiką informuojami ir nacionalinės kategorijos teisėjai, posėdyje jie gali dalyvauti be balso teisės, taip pat turi teisę teikti pasiūlymus.

PARODŲ ASISTENTAI

11. Parodos asistentu gali tapti kiekvienas LKD klubo narys, ne jaunesnis kaip **16 metų**, išlaikęs LKD parodų asistento testą. Nepilnametis asmuo turi turėti raštišką tėvų arba globėjų sutikimą.

12. Asistentų testo klausimai susiję su LKD parodų taisyklėmis, LKD čempionų tvirtinimo tvarka bei šiuo Reglamentu.

13. Prieš laikydami testą asistentai gali išklausti kursus, kuriuos organizuoja Kolegijos biuras.

14. Asmuo, norintis išklausti kursus ir/ar laikyti asistento testą, raštu pateikia prašymą Kolegijos pirmininkui.

15. Testą vertina vienas tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas.

16. Apie kursų ir testo datą bei vietą Kolegijos biuro pirmininkas pateikia informaciją LKD tinklapyje ne vėliau kaip prieš 14 dienų iki kursų pradžios/testo dienos.

17. Išlaikęs testą asistentas gauna asistento lapą su testo išlaikymo data ir LKD antspaudu; asistento lape fiksuojamas jo darbas parodose.

18. Asistento stažas trunka mažiausiai 2 metus. 2 metus nedirbęs nei vienoje parodoje asistentas išbraukiamas iš sąrašo. Toks asmuo gali vėl tapti asistentu iš naujo išlaikęs testą. **Asistentas turi pirmumo teisę asistuoti parodose, jei sutinka asistuoti visą savaitgalį bei neatlygintinai.**

19. Asistentas privalo:

19.1. laikytis LKD šunų parodų taisyklių ir šio Reglamento reikalavimų;

19.2. vykdyti ringo teisėjo ir parodos organizatorių nurodymus;

19.3. laikytis kinologinės etikos normų ir LKD etikos kodekso;

20. Nusizengus šio Reglamento punktams asistentams skiriamos nuobaudos:

- 20.1. įspėjimas nurodant galiojimo terminą;
- 20.2. suspendavimas nuo 6 iki 12 mėnesių;
- 20.3. pašalinimas iš asistentų, leidžiant naujai laikyti asistento testą ne anksčiau, kaip po 2 metų.

NACIONALINĖS KATEGORIJOS ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJAS

21. Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėju norintis tapti asmuo (toliau – pretendentas) privalo:
  - 21.1. turėti ne mažesnę kaip 2 metų asistento stažą;
  - 21.2. būti asistavęs mažiausiai dvidešimtyje parodų per trejus paskutinius metus;
  - 21.3. turėti ne mažesnę kaip 5 metų kinologinį stažą (šunų su LKD/FCI kilmės dokumentais veisimo ir/arba dalyvavimo LKD/FCI pripažįstamose parodose ir/ar kitoje LKD/FCI pripažįstamoje veikloje);
  - 21.4. būti LKD klubo narys;
  - 21.5. būti ne jaunesnis kaip 18 metų;
  - 21.6. turėti mažiausiai vidurinį išsilavinimą;
  - 21.7. neturėti galiojančių nuobaudų.
22. Norintis laikyti nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo egzaminą pretendentas Kolegijos biurui privalo pateikti šiuos dokumentus:
  - 22.1. prašymą laikyti nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo teorinį egzaminą;
  - 22.2. kinologinės veiklos CV (gyvenimo aprašymą);
  - 22.3. klubo nario bilietą;
  - 22.4. užpildytą asistento lapą.
23. Prašymas svarstomas biuro posėdyje. Apie biuro sprendimą dėl leidimo laikyti teorinį egzaminą pretendentas informuojamas elektroniniu laišku.
24. Teoriniai egzaminai vyksta ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Egzaminus priima Kolegijos pirmininko paskirta egzaminų komisija, kurią sudaro 3 tarptautinės kategorijos šunų teisėjai. Datos numatomos metiniame teisėjų posėdyje.
25. Teorinis egzaminas vyksta dviem etapais:
  - 25.1. pretendentas pokalbyje su egzaminų komisijos nariais pateikia savo motyvus tapti teisėju, atsako į egzaminų komisijos narių klausimus. Egzaminų komisija įvertina pretendento motyvacijos tinkamumą ir sprendžia dėl leidimo laikyti teorinį egzaminą;
  - 25.2. egzaminų komisijai teigiamai įvertinus pretendento motyvaciją, jam pateikiami teorinio egzamino klausimai, į kuriuos jis atsako raštu, esant reikalui, žodžiu atsako į papildomus egzaminų komisijos klausimus ir po to egzaminų komisijos nariai įrašo savo sprendimą ir pasirašo egzamino lape;
  - 25.3. egzaminų komisijai neigiamai įvertinus pretendento motyvaciją, jam pasiūloma kita galima teorinio egzamino laikymo data, ne ankstesnė, nei po 6 mėnesių.
26. Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo teorinio egzamino temos:
  - 26.1. šuns anatomija, morfologija ir judesiai;
  - 26.2. genetika, šuns elgsena ir sveikata;
  - 26.3. teisėjo elgsenybė ir išvaizda, teisėjavimo principai ir technika;
  - 26.4. LKD šunų parodų taisyklės, LKD čempionų tvirtinimo tvarka bei šis Reglamentas;
  - 26.5. FCI parodų nuostatai bei teisėjų reglamentas;
27. Išlaikęs teorinį egzaminą ir atlikęs privalomas stažuotes pretendentas į nacionalinius teisėjus turi rašyti prašymą Kolegijos biurui laikyti praktinį egzaminą (veislės standarto(-ų) ir šuns aprašymo metodikos praktinių žinių) – žiūrėti STAŽUOTĖS IR PRAKTINIAI EGZAMINAI.
28. Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas turi teisę:
  - 28.1. teisėjauti visose LKD organizuojamose šunų parodose ir suteikti nacionalinius ir

tarptautinius titulus;

- 28.2. dvi pirmąsias parodas teisėjauti tik Lietuvoje; atiteisėjavęs pirmąsias dvi parodas teisėjas turi apie tai pranešti LKD šunų eksterjero teisėjų biurui;
- 28.3. atiteisėjavęs pirmąsias dvi parodas teisėjauti nacionalinėse ir veislės klubo parodose užsienyje ir suteikti nacionalinius titulus.
- 28.4. laikyti egzaminus ne daugiau kaip 12-ai naujų veislių per kalendorinius metus, kol nėra uždaryta pirma FCI grupė, išskyrus FCI 4 gr.

TARPTAUTINĖS KATEGORIJOS ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJAS

29. Tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėju gali tapti nacionalinės kategorijos šunų Eksterjero teisėjas, kuris:
  - 29.1. pateikė prašymą Kolegijos biurui tapti tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėju;
  - 29.2. turi ne mažesnę nei 2 metų teisėjavimo stažą, skaičiuojamą nuo pirmos teisėjautos parodos;
  - 29.3. teisėjavo mažiausiai 8 kartus skaičiuojant nuo pirmos teisėjautos parodos, ne mažesnę nei Priede Nr. 1, nurodytą šunų skaičių;
  - 29.4. bent 2 kartus kartą teisėjavo tarptautinėje arba veislės klubo parodoje, ne mažesnę nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;
  - 29.5. kasmet įvykdė reikalavimus teisėjams, išvardintus šio Reglamento 58.5. ir 58.6. punktuose;
  - 29.6. **Paskutinius 2 metus** asistavo vidutiniškai 4 parodas per metus ne mažiau nei 200 šunų per metus;
  - 29.7. neturi galiojančių nuobaudų.
30. Tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas gali teisėjauti visose FCI pripažįstamose parodose ir suteikti nacionalinius bei tarptautinius titulus.

GRUPĖS TEISĖJAS

31. Grupės teisėjas turi teisę teisėjauti visas vienos ar kelių FCI grupių šunų veisles, taip pat rinkti atitinkamos FCI grupės gražiausius šunis (BIG – Best in Group).
32. Grupės teisėjas automatiškai įgyja teisę teisėjauti:
  - 32.1. FCI naujai pripažintoms šunų veislėms, priskirtoms tai grupei;
  - 32.2. FCI nepripažįstamoms veislėms, priskirtoms tai grupei pagal morfologiją.
33. Grupės teisėjas išsaugo teisę teisėjauti veislėms, kurios perkeliamos į kitą grupę.
34. Veislės teisėjas pirmą kartą tapti FCI grupės teisėju gali ne anksčiau kaip po 2 metų nuo teisėjavimo pradžios (nuo pirmos teisėjautos parodos datos):
  - 34.1. pateikęs prašymą Kolegijos biurui tapti grupės teisėju;
  - 34.2. teisėjavęs šios grupės veislėms vidutiniškai 2 kartus per metus, ne mažesnę nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;
35. Jei pirmoji iš eilės yra 4 FCI grupė, taksų veislių teisėjas tampa 4 FCI grupės teisėju anksčiausiai po vienerių metų nuo pirmo teisėjavimo datos, teisėjavęs ne mažiau kaip 2 parodas ir ne mažesnę nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių. Tokiu atveju antrajai pasirinktai grupei galioja 34 punkte nurodyta tvarka, o teisėjavimo pradžia skaičiuojama nuo 4 FCI grupės teisėjo kategorijos patvirtinimo datos.
36. Tolimesnių grupių (iki penktosios imtinai) teisėjo kvalifikacijos patvirtinimas galimas ne anksčiau, kaip po vienerių metų nuo ankstesnės grupės kvalifikacijos patvirtinimo.
37. Esant 5 grupių teisėju galima įgyti dviejų tolimesnių grupių teisėjo kvalifikaciją per metus.
38. Teisėjas, esantis penkių FCI grupių teisėju (privalomos trys iš raktinių FCI grupių: 1, 2, 3, 5, 9) Kolegijos biuro sprendimu gali įgyti teisę teisėjauti visiems gražiausių šunų rinkimams (BIS – Best

in Show ir JBIS – Junior Best in Show), gražiausių šuniukų, mažylių ir veteranų rinkimams gali teisėjauti FCI gupės teisėjas nacionalinėse parodose. Tarptautinėse parodose teisėjauti visų gražiausių šunų rinkimams (BIS – Best in Show ir JBIS – Junior Best in Show) gali tik visų veislių teisėjas, gražiausių šuniukų, mažylių ir veteranų rinkimams gali teisėjauti dviejų FCI gupių teisėjas.

VISŲ VEISLIŲ ŠUNŲ TEISĖJAS

39. Visų veislių šunų teisėjas turi teisę teisėjauti visoms šunų veislėms, taip pat rinkti bet kurios FCI grupės bei parodos gražiausius šunis. Jei FCI pripažįsta naują šunų veislę, visų veislių teisėjas automatiškai įgyja teisę joms teisėjauti. Visų veislių šunų teisėjas turi teisę teisėjauti visoms FCI nepripažįstamoms veislėms.
40. Visų veislių šunų teisėjo kategorija:
  - 40.1. tvirtinama patvirtinus atskirai visų dešimties FCI grupių teisėjo kvalifikaciją;
  - 40.2. gali būti patvirtinta ne anksčiau, nei praėjus 10 metų po tarptautinės kategorijos suteikimo.

STAŽUOTĖS IR PRAKTINIAI EGZAMINAI

41. Išlaikęs teorinį egzaminą ir atlikęs privalomas stažuotes pretendentas į nacionalinius teisėjus turi išlaikyti praktinį egzaminą.
42. Pirmą kartą stažuotis ir laikyti galima vienos šunų veislės praktinį egzaminą, vėliau galima mokytis kitas tos pačios FCI grupės veisles, kol bus išlaikyti visų tos grupės veislių egzaminai.
43. Kolegijos biuras, gavęs motyvuotą teisėjo prašymą, turi teisę vieną kartą padaryti išimtį ir leisti laikyti kitos FCI grupės veislės egzaminą, neišlaikius visų einamosios grupės veislių egzaminų.
44. Nacionalinės ir tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjai gali papildyti teisėjaujamų veislių sąrašą po reikalingų stažuotčių ir išlaikę praktinį veislės standarto egzaminą.
45. Stažuotės atliekamos suderinus su parodos organizatoriais ir gavus teisėjo sutikimą. Prašymas parodos organizatoriui yra pateikiamas ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki parodos. Parodos metu prie ringo organizatorius privalo iškabinti stažuotojų sąrašą ir nurodyti šunų veisles. Vienu metu pas teisėją gali stažuotis ne daugiau kaip 2 stažuotojai, tačiau parodos organizatorius pasilieka teisę koreguoti stažuotojų skaičių. Pas vieną teisėją stažuotojas gali stažuotis daugiausiai penkias veisles. Stažuotojas turi teisę parodos metu eksponuoti šunis: a) ringe, tik prieš jo stažuotę; b) konkursų metu, jeigu jie teisėjaujami ne to pačio teisėjo, pas kurį buvo atlikta stažuotė. **Teisėjas gali stažuotis asistavimo metu, tačiau tik pas tą teisėją, kuriam asistuoja, ir su sąlyga, kad teisėjas dirba asistentu parodose visas savaitgalio dienas. Parodos organizatorius turi teisę nereikalauti pastarosios sąlygos laikymosi.**
46. Stažuotis galima:
  - 46.1. pas LKD tarptautinės kategorijos šunų teisėją, turintį ne mažesnę nei 7 metų bendrą teisėjavimo stažą;
  - 46.2. Lietuvoje vykstančiose parodose pas kitų FCI šalių tarptautinės kategorijos šunų teisėjus;
  - 46.3. kitose šalyse LKD/FCI pripažįstamosiose parodose pas FCI tarptautinės kategorijos ir kitus LKD/FCI pripažįstamus ne FCI šalių šunų teisėjus, pranešus Kolegijos biurui likus ne mažiau kaip 10 dienų iki parodos;
  - 46.4. tik vienos grupės veislėms, kol neišlaikyti visi tos grupės šunų veislių praktiniai egzaminai, bet ne daugiau kaip 2 grupių stažuotčių per metus, besimokant pirmąsias penkias grupes, ir ne daugiau kaip 3 grupių stažuotčių per metus, besimokant likusias penkias grupes.
  - 46.5. **jei teisėjui patvirtintos visos grupės veislės, tačiau jis dar nėra patvirtintas tos grupės teisėju, pradėti laikyti naujos grupės veislių egzaminus jis gali, jei praėjusiais metais teisėjavo ne mažiau 50 šunų. Teisėjas, kuris nėra teisėjavęs praėjusiais metais, gali pradėti laikyti kitos**

grupės naujų veislių egzaminus iškart po to, kai einamaisiais metais teisėjavo ne mažiau 50 šunų. Teisėjaujamų parodų skaičius neribojamas.

47. Norint laikyti praktinį egzaminą, prašymas Kolegijos biurui turi būti pateiktas mažiausiai prieš mėnesį, nurodant norimas laikyti šunų veisles ir pristačius stažuocių lapus (stažuotės galioja 2 metus). **Stazuotės pristatomos kartu su prašymu.** Kolegijos biuras duoda raštišką leidimą laikyti egzaminą (Kolegijos sekretorius siunčia el. laišką). Apmokėjimą už egzaminą patvirtinančio dokumento kopija pateikiama Kolegijos biurui ne vėliau kaip per 7 dienas nuo egzamino datos. Nesumokėjus už egzaminą laiku, egzaminas neįskaitomas.
48. Egzaminus priima LKD tarptautinės kategorijos šunų teisėjai, kuriuos patvirtina Kolegijos biuras.
49. Praktinis egzaminas laikomas raštu, aprašant reikiamą konkrečios veislės šunų skaičių (žr. „Veislių sąrašas stažuotei“). Tą pačią dieną vienas egzaminuojamasis gali laikyti ne daugiau kaip 3 šunų veislių egzaminą. Egzaminuojamasis aprašymus sudeda į atskirą voką kartu su įvertinimu, pasirašo ant voko ir jį atiduoda Kolegijos biuro sekretoriui.
50. Praktinis egzaminas vyksta:
  - 50.1. parodos metu - atskirame ringe, prieš prasidedant ekspertizei parodos ringuose (arba po jos);
  - 50.2. ne parodos metu - specialiai egzaminui pristačius reikalingą skaičių reikiamos veislės šunų;
  - 50.3. praktinio egzamino data ir vieta turi būti skelbiama LKD tinklapyje prieš 14 dienų iki numatyto egzamino datos.
- 50.4. Organizatorius, organizuojantis teisėjų egzaminus bei kviečiantis egzaminatorių, privalo kompensuoti visas egzaminatoriaus patirtas kelionės išlaidas, užtikrinti apgyvendinimą ir maitinimą, bei išmokėti dienpinigius tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir bet kuriam kitam toje parodoje teisėjaujančiam teisėjui.**
51. Neišlaikius praktinio egzamino, pakartotinai jį galima laikyti ne vėliau kaip po dviejų kalendorinių metų, atlikus papildomas šunų veislių stažuotes (mažiausiai pusė šunų skaičiaus, nurodyto stažuocių sąrašė) ir gavus Kolegijos biuro raštišką leidimą. Perlaikoma pas tą patį teisėją arba egzaminuojamojo pageidavimu, pas Kolegijos biuro sudarytą komisiją.
52. Pakartotinai neišlaikius praktinio egzamino per dvejus metus, pretendentas gali laikyti egzaminą bedrąja tvarka.
53. Tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjas gali įgyti teisę papildyti teisėjaujamų šunų veislių sąrašą nelaikydamas praktinių egzaminų, tik atlikęs reikalingas stažuotes, kai:
  - 53.1. turi ne mažesnę nei 10 metų bendrą teisėjavimo stažą, skaičiuojamą nuo pirmosios teisėjautos parodos datos;
  - 53.2. ne mažesnę nei 5 metų tarptautinės kategorijos šunų eksterjero teisėjo stažą;
  - 53.3. yra bent vienos FCI grupės teisėjas, išskyrus 4 FCI grupę;
  - 53.4. pastaruosius trejus metus teisėjavęs ne mažiau kaip po 6 parodas (ne mažiau kaip 300 šunų) per metus;
  - 53.5. pastaruosius trejus metus išlaikęs ne mažiau kaip po 5 praktinius šunų veislių egzaminus per metus;
  - 53.6. neturi galiojančių nuobaudų.
54. Jei teisėjas įgijo teisę papildyti teisėjaujamų šunų veislių sąrašą nelaikydamas praktinių egzaminų, tik atlikęs reikalingas stažuotes, kiekvienais metais jis turi teisėjauti ne mažiau kaip 6 parodose (ne mažiau kaip 300 šunų);
55. Vienerius metus neįvykdęs 54 punkto reikalavimų teisėjas netenka 53 punkte nurodytos lengvatos. Kad vėl galėtų naudotis lengvata, teisėjas per ateinančius metus turi teisėjauti ne mažiau kaip 6 parodose (ne mažiau kaip 300 šunų) ir išlaikyti ne mažiau kaip 5 šunų veislių praktinius egzaminus.

56. Vieno Kolegijos biuro posėdžio metu gali būti patvirtinta ne daugiau kaip 10 naujų (privalomų) šunų veislių vienam teisėjui.

ŠUNŲ TEISĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

57. Teisėjas turi teisę:

57.1. teisėjauti jo kategoriją atitinkančiose parodose;

57.2. teisėjauti kitose šalyse FCI pripažįstamų organizacijų kvietimu;

57.3. asistuoti visose LKD ir jos klubų rengiamose parodose. Turi pirmumo teisę asistuoti parodose, jei sutinka asistuoti visą savaitgalį bei neatlygintinai;

57.4. turėti savo asmeninį antspaudą;

57.5. nemokamai įeiti į visus LKD renginius.

58. Teisėjas privalo:

58.1. vadovautis FCI patvirtintais veislių standartais, nediskriminuojančiai vertinti visus šunis;

58.2. pažymėti šuns sveikatos trūkumus aprašymo kortelėje;

58.3. laikytis FCI ir LKD dokumentų bei taisyklių, Gyvūnų gerovės įstatymo reikalavimo;

58.4. sistemingai gilinti žinias ir kelti kvalifikaciją;

58.5. prieš metinį Kolegijos posėdį pateikti Kolegijos biurui nurodytos formos metinę ataskaitą;

58.6. kasmet pasirinktinai dalyvauti šiose veiklose:

58.6.1. teisėjauti 2 parodose, ne mažesnį, nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;

58.6.2. dalyvauti 2 įskaitiniuose seminaruose;

58.6.3. praveisti 2 seminarus teisėjams;

58.6.4. asistuoti 2 šunų parodose (ne mažiau kaip 100 šunų);

58.6.5. veiklas galima derinti;

58.6.6. Kolegijos biuras išimties tvarka gali užskaityti ir kitas, nenumatytas reglamente, bet reikšmingas teisėjo veiklas, esant motyvuotam teisėjo prašymui.

58.6.7. Teisėjas, sulaukęs 70 m. amžiaus, gali tęsti stažą nevykdydamas 58.6.1-58.6.5 punkto reikalavimų;

58.7. per 4 metus teisėjauti bent 2 parodose ne mažesnį, nei Priede Nr.1. nurodytą šunų skaičių;

58.8. Teisėjas tas pačias veisles gali teisėjauti kitoje Lietuvoje vykstančioje parodoje po 2 mėnesių arba ne mažesniu nei 200 km atstumu nuo prieš tai buvusios parodos. LKD eksterjero Teiseju kolegijos Biurui patvirtintus parodos teisėjų sąrašą, vėliau teisėjus tvirtinti teikiantis klubas, tiems patiems teisėjams skiriamas teisėjauti veisles turi derinti su anksčiau sąrašą pateikusių klubų. Klubai, sudarydami sutartis su kviečiamais teisėjais, turi nurodyti šias sąlygas sutartyse;

58.9. teisėjaudamas užsienyje, kalbėti viena iš FCI kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų). Jeigu teisėjas nekalba nei viena iš minėtų kalbų, jis turi pasirūpinti asmeniniu vertėju, kurio išlaidas apmoka pats, nebent su parodos organizatoriais susitariama kitaip;

58.10. reaguoti į neleistiną elgesį su šunimis ringe ar už jo ribų ir imtis visų galimų veiksmų tokį elgesį sustabdyti;

58.11. būti punctualus ir drausmingas renginiuose;

58.12. iš anksto pranešti apie motyvuotą neatvykimą į renginį;

58.13. pranešti apie visus pasikeitimus, reikalingus teisėjų sąrašui (siunčia el. laišką Kolegijos sekretoriui);

58.14. tvarkingai rengtis;

58.15. mandagiai elgtis.

59. Teisėjas negali:

59.1. viršyti savo kategorijos teisių;

59.2. kritikuoti kito teisėjo sprendimų;

- 59.3. siūlytis teisėjauti;
- 59.4. skaityti katalogo prieš parodą ir teisėjaujant;
- 59.5. ringe rūkyti, vartoti alkoholį, naudotis mobiliuoju telefonu;
- 59.6. iki parodos pabaigos bendrauti ir/arba gyventi pas dalyvius, kurie eksponuoja šunis jo ringe;
- 59.7. keliauti į parodą, kurioje jis teisėjauja, su dalyviais, kurie eksponuos šunis jo ringe;
- 59.8. registruoti ir/arba eksponuoti šunis parodoje, kurioje jis teisėjauja;
- 59.9. teisėjauti šuns, kurio savininkas ar bendrasavininkis jis buvo, laikė pas save ar pardavė mažiau nei prieš šešis mėnesius iki teisėjavimo dienos; tai galioja ir partnerio, artimiausių giminaičių bei gyvenančių teisėjo namuose asmenų šunims;
- 59.10. teisėjauti jam priklausančių ir/arba esančių bendrasavininkystėje šunų, partnerio, artimiausių giminaičių arba asmens, gyvenančio su teisėju jo namuose, šunų;
- 59.11. teisėjauti FCI nepripažįstamuose renginiuose;
- 59.12. didinti su teisėjavimu susijusias išlaidas;
- 59.13. teisėjavimo metu stažuotis.**
- 60. Kitos teisėjų teisės:
  - 60.1. Teisėjas gali eksponuoti parodose, kuriose neteisėjauja, šunis, kurie:
    - 60.1.1. priklauso jam, jo partneriui, artimiausiems giminaičiams arba asmeniui, gyvenančiam jo namuose;
    - 60.1.2. yra jo išveisti;
    - 60.1.3. yra bendrasavininkystėje su kitais asmenimis.
  - 60.2. Parodoje, kurioje teisėjas teisėjauja, jo partneris, artimiausi giminaičiai arba asmuo, gyvenantis su teisėju jo namuose, gali eksponuoti šunį, nepriklausantį teisėjui, jei tą šunų veislę teisėjauja kitas teisėjas.
  - 60.3. Gavęs kvietimą teisėjauti užsienyje, teisėjas turi įsitikinti, kad paroda yra organizuojama FCI pripažintos organizacijos.

GARBĖS TEISĖJAS

61. Garbės teisėjo statuso suteikimas:

- 61.1. Garbės teisėjo statusas suteikiamas ilgamečiam, nepriekaištingos reputacijos teisėjui.
- 61.2. Garbės teisėjo statusą suteikia LKD šunų eksterjero teisėjų kolegija.
- 61.3. Kandidatūrą gali teikti teisėjų kolegijos narys, pateikdamas raštišką siūlymą su veiklos aprašymu ir nuopelnų pagrindu.

62. Reikalavimai kandidatui:

- 62.1. Ne mažesnė kaip 30 metų teisėjavimo patirtis (nacionaliniu ar tarptautiniu lygiu).
- 62.2. Nepriekaištinga reputacija ir drausminių nuobaudų nebuvimas per paskutinius 10 metų.
- 62.3. Reikšmingas indėlis į kinologijos vystymą Lietuvoje (teisėjų rengimas, metodinė veikla, kinologijos plėtra, atstovavimas tarptautinėse organizacijose, teisėjavimo kultūros, veisimo ar kinologinis švietimas ir kt.).

63. Garbės teisėjo teisės:

- 63.1. Naudoti Garbės teisėjo vardą oficialiuose renginiuose ir dokumentuose.
- 63.2. Būti kviečiamam į LKD organizuojamus renginius garbės svečio teisėmis.
- 63.3. Dalyvauti LKD konsultacinėje veikloje teisėjavimo klausimais
- 63.4. Gauti LKD teisėjų kolegijos nustatytas simbolines privilegijas (pvz., atleidimą nuo metinių ataskaitų teikimo, privalomų teisėjo veiklų, numatytų reglamento 58.6. punkte vykdymo ir pan.).

64. Garbės teisėjo pareigos:

- 64.1. Laikytis LKD Etikos kodekso, LKD Šunų eksterjero teisėjų reglamento.

- 64.2. Saugoti ir puoselėti teisėjo autoritetą.
- 64.3. Esant poreikiui, teikti metodinę ar konsultacinę pagalbą.
- 65. Statuso galiojimas:
  - 65.1. Garbės teisėjo statusas suteikiamas visam laikui.
  - 65.2. Statusas gali būti panaikintas LKD Šunų eksterjero teisėjų kolegijos sprendimu, jei asmuo šiurkščiai pažeidžia teisėjų reglamentą, LKD etikos kodeksą ar kitų LKD dokumentų reikalavimus.

ATSARGINIS TEISĖJAS

- 66. **Atsarginis teisėjas** – tai LKD šunų eksterjero kolegijos biuro patvirtintas teisėjas, paskirtas užtikrinti sklandų parodos teisėjavimo procesą nenumatytų aplinkybių atveju.
- 67. **Atsarginio teisėjo suderinimas** su LKD šunų eksterjero kolegijos biuru vyksta ta pačia tvarka, kaip visų kitų parodoje teisėjaujančių teisėjų.
- 68. **Atsarginio teisėjo funkcijos:**
  - 68.1. Būti pasirengus perimti teisėjavimą, jei pagrindinis teisėjas negali vykdyti pareigų dėl ligos, vėlavimo, force majeure ar kitų svarbių priežasčių.
  - 68.2. Perimti teisėjavimą pilnai arba dalinai, vadovaujantis LKD parodų rengimo taisyklėmis bei LKD šunų eksterjero teisėjų kolegijos reglamentu.
- 69. **Teisės ir pareigos:**
  - 69.1. **Atsarginis teisėjas** turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir pagrindinis teisėjas nuo momento, kai oficialiai perima teisėjavimą.
  - 69.2. Iki teisėjavimo perėmimo atsarginis teisėjas neturi teisės dalyvauti vertinimo procese ar daryti įtakos pagrindinio teisėjo sprendimams.

JAUNŪJŲ VEDLIŲ TEISĖJAS

- 70. **Jaunųjų vedlių teisėju norintis tapti asmuo (toliau pretendentas) privalo:**
  - 70.1. turėti ne mažesnę kaip 2 metų asistento stažą;
  - 70.2. būti asistavęs mažiausiai dvidešimtyje parodų per trejus paskutinius metus;
  - 70.3. turėti ne mažesnę kaip 5 metų kinologinį stažą (šunų su LKD/FCI kilmės dokumentais veisimo ir/arba dalyvavimo LKD/FCI pripažįstamose parodose ir/ar kitoje LKD/FCI pripažįstamoje veikloje);
  - 70.4. būti LKD klubo narys;
  - 70.5. būti ne jaunesnis kaip 18 metų;
  - 70.6. turėti mažiausiai vidurinį išsilavinimą;
  - 70.7. neturėti galiojančių nuobaudų;
  - 70.8. išlaikyti teorinį egzaminą, kurį sudaro klausimai Nacionalinio teisėjo teorijos egzamino klausimai ir papildomas klausimas iš JVK priimto jaunųjų vedlių konkurso rekomendacijų;
  - 70.9. atlikti 2 stažuotes pas 2 skirtingus teisėjus jaunųjų vedlių konkursuose;
  - 70.10. jei asmuo jau yra patvirtintas LKD šunų eksterjero teisėju užtenka atlikti ne mažiau kaip 2 stažuotes jaunųjų vedlių konkurso metu bei pateikti prašymą teisėjų kolegijos biurui.
- 71. **Norintis tapti teisėju, LKD teisėjų kolegijai privalo pateikti šiuos dokumentus:**
  - 71.1. prašymą laikyti jaunųjų vedlių teisėjo teorinį egzaminą;
  - 71.2. kinologinės veiklos CV (gyvenimo aprašymą);
  - 71.3. klubo nario bilietą;

- 71.4. užpildytą asistento lapą;
- 71.5. TOP 1-3 vedlio diplomą arba JVK patvirtintą išrašą (norintiems gauti lengvatą);
- 71.6. nuotrauką ar kitą įrodymą užėmus prizinę vietą EDS, WDS ar Cruft's parodose (norintiems gauti lengvatą);
- 72. Lengvatos:
  - 72.1. Jei asmuo yra pasiekęs bent vieną iš šių rezultatų: jaunųjų vedlių karjeroje tapęs TOP 1–3 Lietuvos jaunuoju vedliu; užėmęs prizinę vietą Europos ar Pasaulio jaunųjų vedlių čempionatų finaluose; užėmęs prizinę vietą Crufts jaunųjų vedlių konkurse, pretendentas atleidžiamas nuo 70.1 ir 70.9 punkto reikalavimų;
- 73. Asmuo, tapęs Jaunųjų vedlių teisėju pagal suteiktas lengvatas, tačiau vėliau norintis tapti Nacionalinės kategorijos šunų eksterjero teisėju, privalo įgyvendinti visus būtinus kvalifikacijos reikalavimus Nacionalinės kategorijos teisėjui (Reglamento punktai Nr. 21-28).

ŠUNŲ EKSTERJERO TEISĖJO ĮGALIOJIMŲ SUSTABDYMAS IR NUOBAUDOS

- 74. Kolegijos biuras turi teisę stabdyti teisėjo įgaliojimus (suspenduoti):
  - 74.1. paties teisėjo prašymu;
  - 74.2. teisėjui nebesant jokio LKD klubo nariu;
  - 74.3. teisėjui neįvykdžius šio Reglamento 58.5., 58.6., 58.7. punktų reikalavimų.
- 75. Kolegijos biuras gali gražinti teisėjo įgaliojimus jam prašant, jei pašalinta suspendavimo priežastis.
- 76. Suspendavimo laikotarpis neįskaičiuojamas į teisėjo stažą.
- 77. Suspendavimo laikotarpiu teisėjas:
  - 77.1. negali teisėjauti, stažuotis, laikyti egzaminų, dalyvauti kolegijos posėdžiuose ir balsuoti;
  - 77.2. gali asistuoti, lankyti bei prarvesti seminarus.
- 78. Teisėjui 5 metus iš eilės neįvykdžius šio Reglamento 58.5., 58.6., 58.7. punktų reikalavimų jis šalinamas iš teisėjų sąrašo. Tokiu atveju norintis vėl teisėjauti teisėjas privalo išlaikyti teorinį ir praktinį egzaminą. Teisėjavimo stažas skaičiuojamas nuo pirmos teisėjautos parodos datos po pakartotinio egzamino išlaikymo.
- 79. Teisėjams, nusižengusiems LKD įstatų, LKD arba FCI šunų eksterjero teisėjų reglamentų ar LKD etikos kodekso reikalavimams, Kolegijos biuras turi teisę skirti vieną šių nuobaudų:
  - 79.1. įspėjimas;
  - 79.2. suspendavimas;
  - 79.3. pašalinimas iš teisėjų sąrašo.
- 80. Prieš priimant sprendimą teisėjui turi būti užtikrinta galimybė pasiaiškinti žodžiu arba raštu. Priimant sprendimus negali dalyvauti tiesiogiai su svarstomu nusižengimu susiję asmenys.
- 81. Apie paskirtą nuobaudą teisėjas turi būti informuojamas el. paštu.
- 82. Teisėjas turi teisę apskųsti sprendimą Kolegijai.
- 83. Jei tarptautinės kategorijos šunų teisėjui paskirtos nuobaudos, paminėtos 79.2 ar 79.3 punktuose, apie jas turi būti pranešta FCI sekretoriatui ne vėliau kaip per 7 dienas po sprendimo įsigaliojimo.

Šis Reglamentas įsigalioja nuo 2026 m. kovo 14 d.

Priedas Nr. 1.

Teisėjaujamų veislių skaičius metų pradžioje	Minimalus vidutinis teisėjautų šunų skaičius parodoje*
1-3	15
4-9	25
10-15	30
16 ir daugiau	50

*Tai šunų skaičius, kurį reikia teisėjauti, kad būtų įskaityta viena pilna paroda, pvz.: 2 veisles galintis teisėjauti teisėjas turės įskaitytas 2 parodas visais atvejais, kai teisėjautų šunų bendras skaičius bus ne mažesnis, nei 30 ($15=(1+29)/2=(15+15)/2=(6+9+15)/2=(7+3+10+10)/2$), t.y. kad būtų įskaityta viena paroda, šunų skaičių galima surinkti ir per kelias parodas.

Skačiuojama per kalendorinius metus, šunų ar parodų skaičius į kitus metus nepersikelia.